

Kỷ giáo

Ngày xưa có ông vua trị vì vương quốc rộng lớn. Một hôm vi hành (giả dân thường đi ra ngoài) xa, trở về, ông ôm đôi chân sưng đau và rên rỉ vì lần đầu đi nhiều quá trên những con đường gồ ghề và xấu xí; tức giận, ông truyền lệnh phải phủ da thuộc lên hết mọi con đường khắp vương quốc.

Nghe lệnh ấy của vua, thần dân ai nấy đều như muốn lên con sốt rét vì nghĩ để làm được chắc chắn phải cần đến hàng triệu, triệu... bộ da bò, lừa... có nguy cơ tất cả số gia súc ấy trong nước sẽ bị giết sạch lại còn phải tiêu tốn rất nhiều tiền của... Tuy vậy chẳng ai dám lên tiếng chỉ biết cúi đầu tuân mệnh. Tiếng đồ thán sinh linh vang khắp đất trời.

Nhưng bỗng có một vị quan hầu cận thông minh và dũng cảm liều chết can gián:

- Muôn tâu bệ hạ! Thay vì phủ da thuộc kín mọi con đường, xin bệ hạ thử cho đo cắt một miếng da bò phủ vừa đôi bàn chân bệ hạ. Làm thế bệ hạ vẫn có thể đi khắp mọi con đường mà không đau chân...

Vua bỗng sáng dạ ra, ngạc nhiên, gật gù rồi ưng thuận cho làm một thứ mà ngày nay ta gọi là “đôi giày” cho đôi bàn chân mình.

Chuyện trên khơi ra vài ý: - nên thay đổi mình thay vì đòi thế giới phải thay đổi – thay đổi mình nhanh tiện hơn – thay đổi mình lại là việc rất cần thiết.

Thật vậy! Con người bản tính luôn muốn thế giới (tha nhân) thay đổi theo ý mình.

Dù biết thay đổi mình thì nhanh, tiện... hơn là thay đổi thế giới; thế nhưng, nhiều người không muốn thay đổi mình chút nào!

Không muốn do thấy khó... Khó có thể vì thấy để thay đổi mình phải làm 2 việc: sửa nét xấu gọi là “tu” (vì tu nghĩa là sửa), tập tính tốt gọi là “hành” (vì hành nghĩa là không đứng yên một chỗ); mọi người ai cũng cần tu hành nên tạm gọi cách khác là kỷ giáo (tự giáo dục bản thân mình)... kỷ giáo là việc rất cần thiết nơi mỗi người ở mọi thời điểm của cuộc sống.

Tại sao? – Vì kỷ giáo là một mật lệnh gắt gao của cuộc sống đặt trong bản năng sinh tồn của muôn loài, vừa là quy luật tự nhiên (ví dụ phong thổ đồng hóa con người theo nó tuyệt nhiên con người không thể đồng hóa phong thổ theo mình). Phải kỷ giáo (thân xác lẫn tâm hồn) luôn, người ta mới sống còn. Mặc nhiên ít nhiều ai cũng đã từng kỷ giáo mà không biết.

Kỷ giáo khởi sự bằng tự nhỏ bé; tự nhỏ bé trong suy nghĩ lẫn hành vi. Tự nhỏ bé cho ta một cái nhìn hoàn toàn mới về mình và về tất cả. La ngữ có câu: “*Omne vivum ex ovo*” (mọi sinh vật đều từ cái trứng).

NK